

DOI 10.33294/2523-4234-2025-35-1-102-118

УДК 81'373.23-029:9]929.532(477.86-21)Коломия"1730/1770"

ORCID: 0000-0002-8963-774X

Іван Сергійович Монолатій

## Прізвищеві назви парафіян церкви Святого Архистратига Михаїла в Коломії 1730–1770-х років

Досліджено записи писемних джерел унійної Церкви XVIII ст., зокрема метричної книги та реєстру парафіян церкви Св. Архистратига Михаїла в Коломії, які сьогодні зберігаються у музейних фондах (Музей історії міста Коломії, Національний музей імені Андрея Шептицького у Львові). Розглянуто прізвищеві назви, які зафіксовані у двох пам'ятках церковного діловодства 1730–1770-х рр., адже вони володіють значними історико-генеалогічним і етнотемографічним потенціалами щодо статево-вікової та соціальної структурою населення, антропоніміки (способів іменування, імен, прізвищ) населення ранньомодерної Коломії. Виокремлені прізвищеві назви з суфіксами (-ський, -цький; -ович (-овіч, -евич), -ич; -енко; -ук (-юк), -чук; -ак (-як), -чак; -ів (-ов), -ин; -ець; -ишин), класифіковані іменування за прізвиськами, прізвищеві назви від апелятивів за професією, заняттям; прізвищеві назви за фактом новоселення (посадницько-поселенські), або особливістю появи в середовищі, відетнонімі прізвищеві назви. Згруповані способи ідентифікації жінки, зокрема іменування за власним повним, скороченим іменем жінки, патронімічною назвою та андронімічною ознакою, а також мішані (антропонімічно-апелятивні) іменування тогочасних жінок. З'ясовано, що основну масу антропонімічних найменувань чоловіків і жінок у проаналізованих записах становили двочленні конструкції. Проведене дослідження дає можливість виокремити походження, територіальне поширення і функціонально-семантичне навантаження суфіксів, уживаних для творення прізвищевих назв парафіяльної спільноти церкви Св. Архистратига Михаїла в Коломії, у т. ч. й конфесійно мішаних родин.

**Ключові слова:** писемні джерела, прізвищеві назви, двослівний спосіб іменування (двочленні іменування), історична антропонімія, фонди музею, Коломия

Ivan Monolatii

### Surname Denominations of parishioners of the Church of St. Michael the Archangel in Kolomyia in the 1730–1770

The records of written sources of the Uniate Church of the 18th century, in particular the metric book and the register of parishioners of the Church of St. Michael the Archangel in Kolomyia, which are now stored in museum collections (Museum of the History of Kolomyia, Andrei Sheptytskyi National Museum in Lviv) are investigated. The surnames recorded in two monuments of church records of the 1730–1770 are examined, as they have significant historical and genealogical, ethnical and demographical potentials regarding the gender, age and social structure of the population, anthroponymy (ways of naming, names, surnames) of the population of early modern Kolomyia. Surnames with suffixes are singled out (-sky, -tsky; -ovych (-ovich, -evich), -ych; -enko; -uk (-yuk), -chuk; -ak (-ak), -chak; -iv (-iv), -in; -ets; -yshyn); names are classified by nicknames, surnames from

## II. ІСТОРІЯ ЦЕРКОВНОГО ЖИТТЯ XVII – ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ

appellations by profession, occupation as well as surnames based on the fact of settlement (settler names), or a feature of appearance in the environment, and ethnonymous surnames. The ways of identifying a woman are grouped, including naming by the woman's own full name, abbreviated name, patronymic name and andronomical feature, as well as mixed (anthroponymic-applied) names of women of the time. It is found that the bulk of anthroponymic names of men and women in the analysed records were two-part constructions.

The study makes it possible to identify the origin, territorial distribution and functional and semantic load of suffixes used to create the surnames of the parish community of the Church of St. Michael the Archangel in Kolomyia, including those of mixed denominations.

**Keywords:** written sources, surname denominations, two-word naming (two-member naming), historical anthroponymy, museum funds, Kolomyia

Сучасна актуалізація досліджень щодо виявлення, оприлюднення в науковому обігу та належного збереження (у т. ч. реставрації) рукописних пам'яток із фондів європейських бібліотек, архівів і музеїв позначена ґрунтовними студіями. Зокрема й тими, що присвячені церковним (парафіяльним і монастирським) канцеляріям, протоколам візитацій та їхній спадщині (*Littera scripta manet*, 2022, с. 6–10, 267, 283, 301, 339).

Найтиповішим та найпоширенішим способом визначення особи в писемних джерелах з історії унійної Церкви XVII–XVIII ст., аналогічно до подібних джерел, що вийшли з церковних канцелярій Речі Посполитої (*Dyplomatyka staropolska*, 2015, с. 404–406; Скочиляс, 2010, с. 26–27), були прізвищеві назви тогочасних вірян. Засновник української історичної ономастики Іван Франко не випадково зауважував: “Імена і прозвища, якими відрізняються люди між собою, здавна признані не-маловажним матеріалом для філолога для пізнання самої структури языка, так і для історика та етнолога. Історик віднаходить у них сліди певних історичних вандрівок, колонізації, мішання народностей і боротьби соціальних класів, а етнолог слідить по ним розвій певних національних та громадських інституцій і уподобань, еволюцію родинного та громадського життя, занять, ремесел і відповідних їм звичаїв та вірувань” (Франко, 2001, с. 391).

Сьогодні прізвищевими назвами, услід за І. Єфименко, варто розуміти такі антропоніми, що, по-перше, означали цілу сім'ю, тобто ототожнювали членів однієї родини і, по-друге, були т. зв. перехідними (факультативними) антропонімічними одиницями між індивідуальними прізвищами, відомими ще з попередніх століть, і прізвищами в сучасному розумінні (Єфименко, 2003, с. 26). На думку Ірини Фаріон, наприкінці XVIII – початку XIX ст. тривало творення прізвищ, тому “важливо [...] виявити паралельні засоби ідентифікації особи як свідчення цього живого процесу прізвиществорення” (Фаріон, 2001, с. 8). Відтак, як зауважував Ю. Редько, процес стабілізації українських родових прізвищ в основному був завершений, однак мав свої особливості – вимирання окремих родів і загибель прізвищ; зміну існуючих прізвищ унаслідок свідомих дій їх носіїв або помилкових записів; тенденцію “вирівнювання” прізвищ, утворених на діалектичній основі, до нормативних норм (Редько, 1966, с. 79).

У цьому контексті варто пам’ятати застереження М. Худаша, що “в умовах відсутності чітких правил ідентифікації особи, писарям та іншим адміністративним виконавцям доводилось натрапляти на випадки, коли в одному населеному пункті мешкали особи з однаковим іменем, назвою по батькові і навіть прізвищем чи й прізвищем, коли однаково називалися батько і син (останній як глава родини), або й рідні брати. При документальній ідентифікації таких осіб, з метою їх розрізнення, тому, хто оформляв документи, доводилося вдаватися до якихось допоміжних ідентифікаційних засобів. Такими засобами служили всілякі форми опису, що в кожному випадку могли бути різні” (Худаш, 1977, с. 144).

Як правило, семантика твірних основ українських прізвищ назагал відповідає групам прізвищ утворених від: 1) імен; 2) за походженням або за місцем проживання; 3) за соціальною (класовою) приналежністю або постійним заняття (професією); 4) від якоїсь індивідуальної ознаки (найчастіше фізичної чи психічної властивості) їх першого носія (Редько, 1966, с. 9).

Підґрунтя історичного вивчення прізвищевих назв на Галичині заклав у ХІХ ст. видатний український вчений і письменник І. Франко (Франко, 1982), новітні теоретико-методологічні засади сформулювали представники львівської ономастичної школи, українські вчені Л. Гумецька (Гумецька, 1958), Ю. Редько (Редько, 1966), М. Худаш (Худаш, 1977), І. Фаріон (Фаріон, 2001), а також польські дослідниці Е. Вольніч-Павловська (Wolnicz-Pawłowska, 1978) та В. Шульовська (Szulowska, 1992).

У нашому дослідженні прізвищевих назв парафіян церкви Св. Архистратига Михаїла в Коломиї 1730–1770-х рр. опиратимемося на їхній історико-мовознавчий доробок, зокрема з царини історичної антропонімії.

Одні з перших “коломийських” особових та прізвищевих назв, зафіксували у люстрації 1565–1566 рр. (Жерела до історії України-Руси, 1895, с. 45–46), а відтак у інвентарі коломийського староства 1582 р. (AGAD, Zesp. 7.4, Sygn. 79, K. 109–120). Подібний шлях – через вивчення українських “прозвищ” – для дослідження назовництва на Галицькому Підгір’ї свого часу обрав й І. Франко, проаналізувавши вище згадані люстрації на предмет первісної класифікації прізвищевих назв (Франко, 1982, с. 398–407). Відтак антропонімії іменування коломийської людності цього часу були ще, більшою мірою, одночленими, хоча вже траплялися й двочленні іменування, котрі, зазвичай, не мали чітко маркованої етнічної належності. Їхній своєрідний “каталог” підтверджує усталені погляди на основні специфічні риси ідентифікації особи (Франко, 1982, с. 398–411; Гумецька, 1958, с. 25–34; Редько, 1966, с. 95–101; Худаш, 1977, с. 111–117).

Грунтовними з погляду фіксації прізвищевих назв коломийців ХVІІІ ст. є, передусім, Йосифінська метрика, у якій зафіксовані власники нерухомості в Коломиї (Na styku kultur i narodów, 2020, с. 81–98, 100–102), а також, певною мірою, тогочасні джерела міського врядування – книга війтівського та раєцького урядів міста та “Міська книга Коломиї” (Книга війтівського та раєцького урядів міста Коломиї, 2023, с. 397–424; Міська книга Коломиї, 2024, с. 509–540). Окремішньо стоять узагальнюючі публікації, присвячені переписам місцевої людності – євреїв та караїмів і “спискам душ” місцевих римо-католиків – лише почасти із зазначеними у них прізвищевими

## II. ІСТОРІЯ ЦЕРКОВНОГО ЖИТТЯ XVII – ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ

назвами (Bałaban, 1909, с. 15, 19; Parafianie kołomyjscy obrządku rzymsko-katolickiego, 1891, с. 298–299).

Натомість історія коломийських греко-католиків доби пізньої Речі Посполитої сьогодні є цілковитою *terra incognita*, адже досі зокрема не вивчалися прізвищеві назви, носіями яких були віряни церкви Св. Архистратига Михаїла та ті особи, які могли належати до парафіяльної спільноти цього храму. Вони є подальшою підставою студій над статево-віковою і соціальною структурою населення, антропоніміки (способів іменування, імен, прізвищ) населення ранньомодерної Коломиї. Зокрема такий підхід дасть можливість комплексно підійти до вивчення парафіяльної спільноти церкви Св. Архистратига Михаїла в Коломиї у XVIII ст., зокрема з'ясувати й лексичні основи (за походженням і місцем проживання, найменування за родом занять чи соціальною належністю тощо) прізвищ мешканців парафії (Монолатій, 2024, с. 56), а також людності Коломиї цього періоду загалом (Монолатій, 2008, с. 31).

Для визначення і упорядкування прізвищевих назв парафіян церкви Св. Архистратига Михаїла в Коломиї 1730–1770-х рр. нами використані записи двох рукописних джерел, які зберігаються у фондах музею історії міста Коломиї та Національного музею імені Андрея Шептицького у Львові відповідно – “Книга хрещень, вінчань і похоронів церкви святого Архистратига Михаїла в Коломиї 1730–1776 рр.” (попередня назва – “*Liber Nator[um] copulator[um] et mortuor[um] Ecclesiae S. Michaelis Kolomiae ab A. D. 1730–1777*”) (МК, Р-1420) та “Реєстр парафіян греко-католицького обряду храму архистратига Михаїла м. Коломиї. 1767 р.”<sup>1</sup> (НМЛ, Ркл-1867). Обидва досліджувані документи писані староукраїнською мовою (пізній український скоропис), з окремими покрайніми записами польською та латиною. Стилістика почерку – українське канцелярське письмо. Зауважмо, що історико-демографічний потенціал першого джерела – метричної книги Святомихайлівської парафії, яка на сьогодні є найдавнішою зі збережених метричних книг українських греко-католицьких церков Коломиї і мала первісну назву “Метрика міста Коломиї”, розкритий у однойменній статті (Монолатій, 2024). Натомість генеалогічний потенціал цих писемних джерел, зокрема щодо способів ідентифікації парафіян вказаного вище храму, чекав на своє дослідження.

Розглянемо словотвірні особливості прізвищевих назв, зафіксованих у двох пам'ятках історичної антропоніміки коломийців-греко-католиків – “Метриці міста Коломиї” та “Реєстрі парафіян [...] церкви коломийської храму святого архистратига Михаїла” (для зручності в подальшому вказуватимемо відповідно *Метрика* і *Реєстр*). Цікаво, що у “Реєстрі”, на трьох аркушах із горизонтально і вертикально розграфленою таблицею, яку складають 12 заповнених власноручно автором реєстру стовпців (колонок), міститься спеціальна колонка “Просвиска” (НМЛ, Ркл-1867, арк. 1), зміст якої вказував на прізвищеві назви парафіян. У “Метриці” подібні вказівки відсутні, що зайвий раз свідчить про

<sup>1</sup> Вказана в музейному описі (1985) пам'ятки назва є помилковою у частині назви храму і датування. Її правильна назва повинна бути такою: “*Реєстр парафіян, які належать до церкви коломийського храму святого Архистратига Михаїла, списаний в році 1763, дня 12 місяця липня*” ([*Реєстръ*] *парохіанъ належачихъ до церкви коломийской храмуъ С. Архистратига Михаїла списанъ в року 1763 г дніа ві мѣіа Юліа*) (НМЛ, Ркл-1867, арк. 1).

несистематичність ведення записів, фактичні пропуски, ряд неточностей та несумлінність осіб, які їх здійснювали (Монолатій, 2024, с. 37–38, 54, 56).

Оскільки найтипівішим і найпоширенішим способом визначення особи в обидвох досліджуваних нами джерелах був двослівний спосіб іменування (двочленні іменування) – зручний засіб індивідуалізації у межах парафіяльної спільноти і поза нею (на невеликій території), і позбавлений будь-яких соціальних обмежень (найменування простого люду і шляхти), слід з’ясувати їхні особливості. Це дозволить виокремити походження, територіальне поширення і функціонально-семантичне навантаження суфіксів, уживаних для творення прізвищевих назв. Адже, як висновувала І. Фаріон, “виділення суфіксів у структурі ПН (прізвищевих назв. – *І. М.*) – це перший крок до з’ясування не тільки їхньої етимології, але й мотивів виникнення. Образно кажучи, суфікс – це ключ, що розкриває таємницю прізвища” (Фаріон, 2001, с. 45).

Прізвищеві назви з суфіксами - ський, -цький: *Бачинський* (Метрика, II, с. 12<sup>2</sup>); *Бейовський* (I, с. 67, 68); *Березовський* (Реєстр, арк. 2); *Білокурський* (Метрика, I, с. 40, 41, 45, 46, 49, 50, 51, 56, 58, 62, 64, 69, 71, 75; II, с. 7, 8, 9, 11, 13; Реєстр, арк. 1, 2, 3); *Бійковський* (Реєстр, арк. 2); *Бірківський* (Метрика, I, с. 30); *Бохинський* (I, с. 12, 19); *Брелінський* (I, с. 2); *Будзяновський* (I, с. 58, 74, 75; II, с. 11, 16); *Велінський* (Реєстр, арк. 2); *Волчанський* (Метрика, II, с. 16); *Гаєвський* (II, с. 13); *Груцинський* (I, с. 54, 73; II, 13); *Голембівський* (I, с. 2, 8, 25, 38, 44, 49); *Гродзінський* (I, с. 24); *Добротовський* (I, с. 42, 44, 49, 56, 71; II, с. 6, 10, 16); *Доманський* (I, с. 54); *Думанський* (I, с. 20, 21, 25, 43, 50, 51; II, с. 5, 13; Реєстр, арк. 3); *Жураковський* (Метрика, I, с. 64, 74); *Зілінський* (Реєстр, арк. 3); *Зелінський* (Метрика, I, с. 56, 73); *Калітинський* (I, с. 13); *Камєнський* (*Камінський*) (I, с. 27, 52, 59); *Каренівський* (I, с. 32); *Кахневичовський* (*Кахничевський*) (I, с. 48, 73); *Кинашовський* (I, с. 24); *Квятковський* (Реєстр, арк. 1); *Клебанський* (Метрика, I, с. 3, 20); *Ключівський* (I, с. 26, 35, 38); *Коженівський* (*Корженівський*) (I, с. 64, 75); *Коренівський* (I, 59); *Косовський* (I, 44, с. 47); *Ліпінський* (I, с. 13); *Матковський* (I, с. 47, 50, 64, 65); *Мисловський* (II, с. 16); *Мушинський* (Реєстр, арк. 3); *Нарольський* (Метрика, I, с. 59); *Новогредельський* (I, с. 3); *Ореховський* (I, с. 30); *Ославський* (I, с. 41); *Остаповський* (I, с. 39, 40, 60; II, 14); *Остронговський* (II, с. 11); *Пасічянський* (I, с. 41, 48, 62; II, с. 10; Реєстр, арк. 1); *Патковський* (Метрика, I, с. 51, 72, 75; II, с. 4, 11); *Перерівський* (III, с. 12); *Плебанський* (I, с. 52; II, с. 5, 7); *Рубиновський* (I, с. 75); *Самборський* (I, с. 1); *Сановський* (I, с. 55); *Славінський* (I, с. 24; Реєстр, арк. 2); *Слівінський* (1772) (Метрика, I, с. 72; II, с. 11, 12); *Спаський* (I, с. 39); *Станішевський* (I, с. 49, 55; Реєстр, арк. 3); *Томашевський* (Метрика, I, с. 71; II, с. 12, 14); *Турянський* (I, с. 58); *Хоцемірський* (I, с. 27); *Хринівський* (I, с. 62, 74; II, 5); *Яворський* (I, с. 62, 74; II, с. 5, 16; Реєстр, арк. 2); *Білецький* (Метрика, I, с. 27, 32); *Вербицький* (Реєстр, арк. 3); *Головецький* (Метрика, I, с. 24); *Грабовецький* (I, с. 67);

<sup>2</sup> У дужках римськими цифрами вказана метрична книга або фрагменти метричних записів (I – охрещених, II – вінчаних, III – померлих), арабськими – сторінка, на якій міститься метричний запис. Покликання на сторінки *Метрики* подаватимуться у межах кожної з метричних книг, відповідно до первісної пагінації, оскільки іншої нумерації у цьому джерелі немає. Якщо після першої вказівки на Метрика, зазначені тільки книга і сторінка, – вказана прізвищева назва фігурує саме у цьому джерелі. – *Авт.*

## II. ІСТОРІЯ ЦЕРКОВНОГО ЖИТТЯ XVII – ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ

*Гловацький* (I, с. 57); *Жемецький* (I, с. 58); *Залуцький* (I, с. 6, 7, 12, 16, 17, 23, 37, 38, 39, 45, 47, 60, 65, 68, 71, 74; II, с. 1, 2, 3, 5, 7, 11, 13); *Запольницький* (I, с. 56); *Льницький* (I, с. 35); *Корецький* (I, с. 53); *Кукрицький* (I, с. 12, 19, 20, 21, 22, 29, 33, 34, 36; II, с. 2); *Левіцький* (I, с. 29, 31, 35, 41); *Лемпільський* (II, с. 15); *Пригроцький* (I, с. 64); *П'ядицький* (Реєстр, арк. 1); *Стадницький* (Метрика, I, с. 50); *Стромецький* (I, с. 2, 3, 5, 8, 10, 12, 14, 18, 19, 26, 31, 36, 44, 47, 60, 64, 68, 69; II, с. 13; III, с. 2; Реєстр, арк. 2, 3); *Тростянецький* (Метрика, III, с. 11).

Такі відкатойконімні прізвищеві назви – один із характерних засобів ідентифікації особи за місцем її проживання чи походження, зокрема є спадковими родовими ідентифікаціями панівних верств суспільства (Гумецька, 1958, с. 24–25, 26–27; Худаш, 1977, с. 121, 140, 147–148; Фаріон, 2001, с. 33). Натомість у межах сіл Станиславівського округу XVIII ст. у Йосифинській метриці зафіксували лише 4 назви із суфіксом -ський (1,1%) (Wolnicz-Pawłowska, 1978, с. 62, табл. 10).

Прізвищеві назви з суфіксами -ович (-овіч, -евич), -ич: *Адамович* (Метрика, I, с. 4); *Гломбович* (I, с. 36, 37, 40; III, с. 6, 8); *Захаревич* (Реєстр, арк. 2); *Кобринович* (Реєстр, арк. 2); *Мартинович* (Метрика, I, с. 59); *Остапкович* (I, с. 53, 73; II, с. 1, 10, 14); *Сапорович* (I, с. 46, 48; II, с. 12; Реєстр, арк. 1); *Теодорович* (Метрика, I, с. 5; III, с. 16); *Тодорович* (I, с. 61, 63); *Федорович* (I, с. 65, 72); *Філіпович* (I, с. 2, 7, 16, 21, 36, 40, 41, 46, 49, 51, 54, 65, 72, 73, 76; II, с. 7, 9, 15, 16, 17; III, с. 3, 10, 16; Реєстр, арк. 1, 3); *Шимонович* (Метрика, I, с. 6, 72; III, с. 11); *Голоткевич* (I, с. 64); *Дашкевич* (I, с. 33, 40; II, с. 3); *Казевич* (I, с. 58); *Кахникевич* (I, с. 73; II, с. 15; Реєстр, арк. 1); *Лукашевич* (Метрика, I, с. 61, 74; II, с. 15); *Мариневич* (I, с. 40, 41, 45, 46, 64); *Назаркевич* (I, с. 32, 40; II, с. 4, 7); *Олексевич* (I, с. 75); *Рудевич* (I, с. 53); *Сенкевич* (I, с. 29, 31; II, с. 3); *Стадкевич* (I, с. 72; II, с. 13); *Юркевич* (I, с. 33, 38, 39, 45, 58); *Попович* (II, с. 2).

Носіями цих прізвищевих назв були представники різних верств тогочасного населення, адже іменування свідчить про назви від особових назв слов'янського походження, імен церковного та чужомовного походження – походження від когось/приналежність до когось. Формант -ович означає назви по батькові, тобто назви синів від назв батьків. Поза тією обставиною, що антропоніми з формантом -ич у XVI ст. є домінуючим на всьому терені України (Єфименко, 2003, с. 21; Купчинський, 1981, с. 76–91, 216–218), в межах західноукраїнського регіону антропонімічний матеріал (сполучаючись з повними основами чоловічих та жіночих церковнослов'янських імен) наприкінці XVIII ст. засвідчує низьку продуктивність цього форманта, відзначаючись особливо високою продуктивністю там ще у XV ст. (Гумецька, 1958, с. 9–13; Фаріон, 2001, с. 29–30, 52–54, 56–57). Відтак у селах Станиславівського округу XVIII ст. зафіксували лише 9 назв із суфіксом -ич (1,8%), а із суфіксом -ович – 14 назв (2,9%) (Wolnicz-Pawłowska, 1978, с. 20, 25 (табл. 1, 2)).

Прізвищеві назви з суфіксом -енко: *Гуличенко* (Метрика, с. II, 4); *Стадніченко* (I, с. 37, 51, 60, 61, 65, 66, 67, 69, 72, 75; II, с. 5, 11, 13, 14, 16, 17); *Чопенко* (I, с. 6, 18, 57, 66; II, с. 10; III, с. 12); *Хандоженко* (III, с. 1).

Вважається, що ідентифікації з формантом -енко – нетипові для західноукраїнського регіону (Фаріон, 2001, с. 30, 58–59), натомість на східноукраїнському терені – домінуючі, найхарактерніший український антропонімічний формант (Єфименко,

2003, с. 22). Також вони не є спадковими прізвищевими назвами, а в переважній більшості прямими назвами по батькові, матері або й по тестеві, братові чи інших членах родини або рідні (Худаш, 1977, с. 120, 122). Разом з цим прізвища на -енко з XVII ст. зустрічаються й у західноукраїнських джерелах (Сімович, 1929, с. 21), а щодо XVIII ст. відомо зокрема що у селах Станиславівського округу зафіксували лише 2 назви з суфіксами -ко, -ек, -ка (0,4%) (Wolnicz-Pawłowska, 1978, с. 44 (табл. 6). У “Реєстрі” маємо лише одну згадку про носія прізвища *Чуйко* (Реєстр, арк. 2).

Прізвищеві назви з суфіксом -ук (-юк), -чук: *Бабинюк* (Реєстр, арк. 2); *Баніщук* (Метрика, III, с. 8); *Барабащук* (I, с. с73); *Білейчук* (II, с. 7); *Білявчук* (II, с. 9); *Бойчук* (III, с. 2); *Бонійчук* (Реєстр, арк. 2); *Васильчук* (Реєстр, арк. 2); *Волощук* (Метрика, II, с. 6); *Воробчук* (I, с. 46, 70, 75); *Гаврильчук* (I, с. 44); *Гаврищук* (I, с. 34, 39, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 60, 61, 65, 66; II, с. 8, 11, 14; Реєстр, арк. 1); *Гальчук* (Метрика, I, с. 29, 49, 67; II, с. 17; Реєстр, арк. 3); *Гладчук* (Реєстр, арк. 2); *Гойчук* (Метрика, I, с. 1); *Грищук* (I, с. 37); *Гриджук* (I, с. 63; II, с. 11, 13, 15, 17); *Данилюк* (Реєстр, арк. 2); *Дейнечук* (*Дейнеджук*) (Метрика, I, с. 71, 74); *Загарчук* (I, с. 27, 28); *Захарчук* (I, с. 13, 14, 18); *Лашчук* (Реєстр, арк. 3); *Касіянчук* (I, с. 60); *Катеринчук* (I, с. 73); *Кахницьук* (I, с. 52, 73); *Кахнічечук* (II, с. 7); *Кесельчук* (I, с. 69); *Ковальчук* (I, с. 57; II, с. 11); *Колісничук* (Реєстр, арк. 2); *Кравчук* (Метрика, I, с. 24, 40, 52, 69; II, с. 2); *Кривонищук* (I, с. 52, 54, 67, 70); *Кіуларчук* (I, с. 72, 74); *Кушнірчук* (I, с. 62; II, с. 11); *Максимчук* (II, с. 2); *Марчук* (II, с. 17); *Мосійчук* (I, с. 72); *Мотричук* (II, с. 10); *Назарчук* (I, с. 7, 11, 16, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 31, 32, 33, 36, 67); *Нанчук* (II, с. 13); *Нерадчук* (I, с. 66); *Останчук* (I, с. 69); *Паращук* (I, с. 23; II, с. 5); *Плончук* (II, с. 13); *Полянчук* (II, с. 15); *Римарчук* (II, с. 2); *Снищарук* (I, с. 63); *Стригачук* (Реєстр, арк. 3); *Томенчук* (Метрика, I, с. 46); *Томчук* (II, с. 5); *Угринчук* (I, с. 27, 32); *Циганчук* (I, с. 48); *Шищук* (II, с. 13); *Яремчук* (I, с. 29, 31, 35, 52, 62, 68, 75; II, с. 4; Реєстр, арк. 3); *Бабенюк* (*Бабинюк*) (Метрика, I, с. 27, 28, 39, 43, 47, 51, 53, 54, 56, 60, 61, 63, 64, 65, 68; II, с. 10, 12, 14; III, с. 6, 14); *Баширюк* (II, с. 2); *Везерканюк* (I, с. 5, 6, 35, 36, 41, 45, 50, 58, 62, 63, 66; II, с. 4); *Візирканюк* (Реєстр, арк. 2); *Вінтонюк* (Метрика, I, с. 64, 72); *Гаврилюк* (I, с. 37; III, с. 3, 4); *Гандзюк* (II, с. 8); *Гарасимюк* (I, с. 20, 21, 29, 37, 39); *Головатюк* (II, с. 3); *Гоцюк* (II, с. 16); *Гринюк* (II, с. 16, 17); *Дезерканюк* (I, с. 1); *Джигнюк* (I, с. 61, 69); *Димидюк* (I, с. 74); *Ігнатюк* (I, с. 4); *Ковбаснюк* (I, с. 21); *Костюк* (I, с. 28); *Корсюк* (III, с. 11); *Кривоносюк* (I, с. 50; Реєстр, арк. 3); *Лободюк* (Метрика, I, с. 17, 27, 45, 65, 66); *Луканюк* (Реєстр, арк. 3); *Малендюк* (*Мелендюк*) (Метрика, I, с. 2, 9, 15); *Мартинюк* (I, с. 75); *Микитюк* (I, с. 54; II, с. 6, 12); *Миклюк* (II, с. 6); *Мисюк* (I, с. 57); *Міняйлюк* (I, с. 16, 17, 30, 52, 54, 72; II, с. 8, 13); *Мозолюк* (I, с. 20; II, с. 12); *Мосіюк* (I, с. 64; II, с. 10); *Москалюк* (*Маскалюк*) (I, с. 43, 63; II, 12; III, 7; Реєстр, арк. 2); *Олексіюк* (Метрика, I, с. 55); *Олексюк* (с. II, 7); *Опелюк* (I, с. 34, 46, 47, 55, 60, 70, 73; II, с. 14; Реєстр, арк. 2); *Павлюк* (Метрика, II, с. 8); *Пазюк* (I, с. 16, 19, 20, 21, 25, 29, 31, 36, 37, 39, 47, 51, 55, 56, 60, 66, 68; II, с. 3, 14; III, с. 8, 9, 14; Реєстр, арк. 2, 3); *Палиндюк* (Метрика, II, с. 12); *Піщюк* (II, с. 6); *Полюк* (I, с. 13, 21, 28, 42, 44, 45, 48, 49, 56, 57, 61, 63, 67, 72; II, с. 4, 6; Реєстр, арк. 2); *Сербенюк* (*Сербинюк*) (I, с. 32, 68); *Степанюк* (I, с. 68, 69; II, 14); *Теслюк* (II, с. 11); *Угринюк* (I, с. 27); *Шепетюк* (I, с. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 43).

## II. ІСТОРІЯ ЦЕРКОВНОГО ЖИТТЯ XVII – ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ

Найпродуктивнішими серед таких ідентифікацій є групи патронімів, утворених від чоловічих церковно-християнських імен та ідентифікацій за фахом, які згодом перейшли у розряд спадкових прізвищ. У складі антропонімів суфікс -ук (-чук) виступає в українських писемних пам'ятках на початку XV ст., натомість на Гуцульщині словотвірна модель на -ук (-чук) з'являється наприкінці XVII ст. (Фаріон, 2001, с. 28–29, 48–49). У XVIII ст. у селах Станиславівського округу зафіксували 335 назв із суфіксом -ук (68,0%) (Wolnicz-Pawłowska, 1978, с. 30 (табл. 3)). Зокрема це підтверджує і висновок І. Фаріон про значну продуктивність суфіксів -ук (-чук), їхню здатність сполучатися з різнотипними основами (повними і усіченими похідними і непохідними основами церковно-християнських чоловічих та жіночих імен) (Фаріон, 2001, с. 49).

Прізвищеві назви з суфіксом -ак (-як), -чак: *Дідошак* (Метрика, I, с. 33); *Дубчак* (Реєстр, арк. 2); *Жебрак* (Метрика, I, с. 52); *Кічак* (I, с. 2, 9, 31, 34, 39, 45, 47, 49, 51, 54, 55, 56, 59, 62, 63, 68, 74, 75; II, с. 5, 6, 13, 16, 17; III, с. 3, 6; Реєстр, арк. 3); *Лучак* (Метрика, I, с. 32, 39); *Орешак* (I, с. 75); *Орещак* (II, с. 16); *Басцяк* (II, с. 17); *Бгоносяк* (I, с. 2, 3, 4, 9, 26); *Гуцуляк* (I, с. 52; II, с. 6, 16); *Зозубяк* (*Зазубяк*) (I, с. 1, 22, 32, 33, 39, 48, 50, 56, 68; II, с. 2, 4, 5, 8); *Корсяк* (Реєстр, арк. 1); *Лозяк* (Метрика, I, с. 5, 7, 8, 11, 14, 39); *Микляк* (Реєстр, арк. 1, 3); *Мисяк* (Реєстр, арк. 1); *Проскорняк* (Реєстр, арк. 1); *Плецяк* (Реєстр, арк. 1); *Смоляк* (Метрика, I, с. 34, 58; III, с. 15; Реєстр, арк. 2, 3); *Столяк* (Метрика, I, с. 53); *Сьомяк* (I, с. 8, 23, 56; II, с. 2, 3); *Тритяк* (I, с. 6, 18); *Флишняк* (I, с. 47); *Хомяк* (I, с. 17, 37, 38, 40, 63; II, с. 5, 7, 8, 10, 11, 14).

У XIV–XV ст. формант -ак набув поширення серед українських особових назв передусім українського козацтва. На території Покуття та Опілля особові назви на -ак у XVI ст. фіксуються вкрай рідко (у XV ст. антропоніми на -як/-чак домінували на Лемківщині (Єфименко, 2003, с. 22), незначна їхня кількість і у XVII ст. Досі вважалося, що на Гуцульщині особові назви на -ак, -чак з'являються у другій половині XVIII ст. внаслідок міграційних рухів із Бойківщини (Фаріон, 2001, с. 49–50). Продуктивним був суфікс -ак у прізвищевих назвах, носії яких проживали у селах Станиславівського округу в XVIII ст. – 117 назв (23,7%) (Wolnicz-Pawłowska, 1978, с. 34 (табл. 4)).

Прізвищеві назви з суфіксом -ів (-ов), -ин: *Абрамів* (Метрика, I, с. 24, 33, 73); *Воскобойників парубок* (II, с. 3); *Гакалов* (Реєстр, арк. 3); *Гринюків* (Метрика, II, с. 16); *Куликів* (II, с. 8); *Старків* (Реєстр, арк. 2); *Яцентів* (Метрика, II, с. 11); *Дмитришин зять* (I, с. 44, 48, 49); *Кічакин зять* (I, с. 43); *Москалишин зять* (I, с. 70).

У XVIII ст. ідентифікації з формантом на -ів, переважно утворені від чоловічих церковно-християнських імен та апелятивних особових назв, стають типовими на Галичині (Худаш, 1977, с. 123; Фаріон, 2001, с. 25–27). Зокрема суфікс -ів (-ов) зафіксований у 249 назвах (65,3%), а суфікс -ин – у 126 назвах (33,1%) носіїв у селах Станиславівського округу (Wolnicz-Pawłowska, 1978, с. 54, 59 (табл. 8, 9)). Однак такі іменування, по-перше, не завжди відбивають факт патронімічності, бо можуть указувати на посесивність не тільки щодо батька, а й брата, тестя, дядька чи господаря і, по-друге, описові іменування мають пряму вказівку стосовно належності до когось іменованого (Худаш, 1977, с. 123) (*Воскобойників парубок*, *Дмитришин зять* (Метрика, I, с. 44; II, с. 3).

Прізвищеві назви з суфіксом -ець: *Косовець* (Метрика, I, 34, 38); *Старець* (I, 1, 67; III, 5, 9, 12). Ще у XV ст. на Галичині цей суфікс посідав друге місце в ідентифікації простолюду, почасти зберігав продуктивність і в наступні століття (Szulowska, 1992, с. 23; Фаріон, 2001, с. 57–58).

Прізвищеві назви з суфіксом -ишин: *Дмитришин* (Метрика I, с. 44, 48, 49, 50); *Войчишин* (I, с. 42); *Дудчишин* (II, с. 7); *Москалишин* (I, с. 48, 70, 71); *Криштофишин* (I, с. 4); *Петришин* (I, с. 67, 73); *Юрчишин* (II, с. 17); *Яцишин* (I, с. 38; II, с. 3). Ці ідентифікації утворені від основ чоловічих церковно-християнських імен, за якими ідентифіковано жінок, а від них і їхніх синів. Найчастіше це траплялося після смерті чоловіка, коли вдова ставала главою сім'ї. Однак, таке іменування деколи може свідчити і про факт залежності однієї людини від іншої. Починаючи з XVIII ст. особові назви на -ишин, переважно на Наддністрянщині, стають загальнопоширеними і типовими (Худаш, 1977, с. 125, 126; Фаріон, 2001, с. 27–28).

Іменування за прізвиськами:

а) другі члени яких пов'язані з якимись особливостями або деталями зовнішнього вигляду людини: *Білявчук* (Метрика, II, с. 9); *Величко* (I, с. 43, 45); *Гладка* (I, с. 5); *Гладчук* (Реєстр, арк. 2); *Кривоносюк* (Метрика, I, с. 50, 54); *Кривонищук* (I, с. 52, 67, 70); *Низький* (III, с. 13); *Сухарач* (Реєстр, арк. 1);

б) другі члени яких пов'язані з внутрішніми/зовнішніми особливостями людини, виявами поведінки, психіки, вдачі людини, її мови: *Гикавий* (Метрика, I, с. 66); *Гуляк* (III, с. 7; Реєстр, арк. 2); *Гултій* (Реєстр, арк. 3); *Гультяй* (Реєстр, арк. 2); *Круць* (Метрика, III, с. 5); *Кусій* (Реєстр, арк. 2); *Магас* (Метрика, II, с. 4); *Мовчан* (II, с. 6); *Працовитий* (II, с. 4); *Розумний* (II, с. 14); *Рудий* (II, с. 10; Реєстр, арк. 1); *Старець* (Метрика, I, с. 1, 67; III, с. 5, 9, 12); *Тихий* (I, с. 33, 40, 54, 69; II, с. 12). Про типові фізичні чи психічні особливості свідчили й 160 іменувань (13%), носіїв яких зафіксували у XVIII ст. в Станиславівському окрузі (Wolnicz-Pawłowska, 1978, с. 93 (табл. 26);

в) другі члени яких пов'язані з тваринним і рослинним світом: *Баранік* (Реєстр, арк. 2); *Блощичка* (Метрика, I, с. 2); *Волчанський* (II, с. 16); *Воробчук* (I, с. 46, 70, 75); *Голембйовський* (I, с. 2, 8, 25, 38, 44, 49); *Куликів* (II, с. 8); *Кушуватий* (I, с. 32); *Лободи зять* (I, с. 24); *Лободюк* (I, с. 17, 27, 45, 65, 66); *Лозяк* (I, с. 5, 7, 8, 11, 14, 39; III, 6); *Тхір* (Реєстр, арк. 3); *Тхорів* (Метрика, I, 56); *Хомяк* (I, с. 17, 37, 38, 40, 63; II, с. 3, 5, 7, 8, 10, 11, 14);

г) другі члени яких вказують на черговість народження: *Тритяк* (Метрика, I, с. 6, 18);

г) другі члени яких пов'язані з місцем проживання у певній місцевості, населеному пункті: *Березовська* (Метрика, I, с. 45; III, с. 8); *Березовський* (Реєстр, арк. 1); *Бохинський* (Метрика, I, с. 12, 19); *Добротовський* (*Добротівський*) (I, с. 42, 44, 49, 56, 71; II, с. 6, 12, 16); *Калуська* (I, с. 3, 9); *Ключівський* (I, с. 26, 35, 38); *Косовський* (I, с. 44, 47); *Кропивницька* (I, с. 24); *Ославський* (I, с. 41); *Пасічнянський* (I, с. 41, 48, 49, 62; II, с. 10; III, с. 11; Реєстр, арк. 1); *Перерівський* (Метрика, III, с. 12); *П'ядицький* (Реєстр, арк. 1); *Самборський* (Метрика, I, с. 1); *Спаський* (I, с. 39); *Тростянецький* (III, с. 11); *Чернятинська* (I, с. 7); *Хоцемірський* (I, с. 27; III, с. 2). У XVIII ст. в

## II. ІСТОРІЯ ЦЕРКОВНОГО ЖИТТЯ XVII – ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ

селах Станиславівського округу зафіксували 52 назви (деривати) із суфіксом -ський (Wolnicz-Pawłowska, 1978, с. 102 (табл. 27)).

Прізвищеві назви від апелятивів за професією, заняттям: *Арганіста* (Метрика, I, с. 6, 7, 20, 24, 25); *Бортник* (Реєстр, арк. 3); *Винник* (Метрика, I, с. 1, 2, 8, 11, 13, 15, 22, 23, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 48, 52, 53; II, с. 4; III, с. 5, 12; Реєстр, арк. 2); *Возний* (Метрика, I, с. 22; III, с. 6); *Воскобойник* (II, с. 2, 3; III, с. 5; Реєстр, арк. 1); *Жебрак* (Метрика, I, с. 52; III, с. 9); *Ковалик* (I, с. 46, 54); *Коваль* (I, с. 4, 5, 9, 15, 30, 33, 38, 40, 46; II, с. 3, 4, 9, 11; III, с. 3); *Ковальчук* (I, с. 57; II, с. 11); *Ковбаснюк* (I, с. 21); *Коморник* (III, с. 16); *Котлярка* (I, с. 45); *Кравчук* (I, с. 24, 40, 47, 52, 69; II, с. 2); *Криденцар* (I, с. 5); *Кулешар* (I, с. 67, 73); *Кулешарчук* (I, с. 72, 74); *Кушнір* (I, с. 33; III, с. 5, 11); *Кушнірчук* (I, с. 62; II, с. 1); *Маляр* (I, с. 2, 7, 10, 14, 15, 52; II, с. 1); *Міняйлиха* (I, с. 7, 41); *Міняйлюк* (I, с. 16, 17, 52, 54, 72; II, с. 8, 13); *Мельник* (III, с. 16); *Пасічник* (I, с. 18, 28, 31, 14; III, с. 9); *Пастух* (I, с. 13, 29); *Преорик* (I, с. 69); *Поясник* (II, с. 16); *Римар* (I, с. 5, 7, 8, 11, 12, 14, 17); *Решетник* (I, с. 48, 50, 53, 60); *Ситник* (I, с. 3, 9, 15, 23; II, с. 1, 3); *Скрипник* (I, с. 74); *Слюсарівна* (I, с. 23, 29); *Слюсарка* (III, с. 2); *Смоляк* (I, с. 34, 58; III, с. 15; Реєстр, арк. 3); *Сницар* (Метрика, II, с. 6; III, с. 12; Реєстр, арк. 3); *Сницарук* (Метрика, I, с. 63; II, с. 6); *Тесля* (I, с. 2, 9, 15, 19, 22, 35, 39; Реєстр, арк. 2); *Теслюк* (Метрика, II, с. 11); *Ткач* (I, с. 12, 18, 19, 22, 26, 31, 32, 34, 43, 57, 67, 70, 73; Реєстр, арк. 3); *Швець* (Метрика, I, с. 50; III, с. 1); *Цегольник* (I, с. 3, 10).

Прізвищеві назви за фактом новоселення (посадницько-поселенські), або особливістю появи в середовищі: *Береговий* (Метрика, I, с. 70); *Клебанський* (I, с. 3, 20); *Міщун* (I, с. 47, 57, 71, 74; II, с. 4; Реєстр, арк. 2); *Новогредельський* (Метрика, I, с. 3); *Плебанський* (I, с. 52; II, с. 5, 7; III, с. 10); *Пригроцький* (I, с. 64); *Слободян* (I, с. 13, 30, 33, 48, 51, 53, 57, 61, 62, 65, 68; II, с. 4, 5, 6, 10; III, с. 4, 5, 6, 7, 10, 12, 13, 15; Реєстр, арк. 1, 3); *Фільварний* (1766) (Метрика, I, с. 6, 66).

Відетнонімні прізвищеві назви: *Бойко* (Метрика, I, с. 10, 26, 68, 73; II, с. 4); *Венгерка* (I, с. 70, 71); *Венгрин* (I, с. 55, 60, 70; II, с. 10); *Венгер* (I, с. 71); *Волощук* (II, с. 6); *Волошин* (Реєстр, арк. 3); *Москаль* (Метрика, I, с. 27; II, с. 17; III, с. 4); *Гуцул* (I, с. 41, 42, 43, 47, 48, 57; Реєстр, арк. 2, 3); *Гуцулка* (Метрика, I, с. 42, 47); *Гуцулянка* (II, с. 6, 9); *Гуцуляк* (I, с. 52; II, с. 6, 16); *Гуцулячка* (I, с. 42); *Москалюк* (*Маскалюк*) (I, с. 43, 63, 68; II, с. 12; III, с. 7); *Москалишин* (I, с. 48); *Москалиха* (Реєстр, арк. 2); *Русинко* (Метрика, I, с. 58); *Сербенюк* (I, с. 32, 68); *Угринка* (I, с. 50); *Угринчук* (I, с. 27, 32); *Угринюк* (I, с. 27); *Циган* (I, с. 4); *Циганчук* (I, с. 48).

Ідентифікації жінки: іменування за власним повним, скороченим іменем жінки, патронімічною назвою та андронімічною ознакою. У досліджуваній пам'ятці способами і засобами ідентифікації були такі утворення (Сенів, 1980, с. 167–172; Гумецька, 1958, с. 30–34):

а) утворення на -иха: *Андрусиха* (Метрика, I, с. 54); *Антониха* (I, с. 69); *Василиха* (I, с. 19, 47, 51, 57, 58, 61, 66, 65, 67, 68; II, с. 2, 3, 4, 6, 8, 10, 12); *Гавришиха* (I, с. 51; II, с. 6, 7); *Григориха* (I, с. 22, 26, 44, 68; II, с. 2, 6, 7; III, с. 4); *Гриниха* (I, с. 24, 28, 43; III, с. 11); *Грициха* (II, с. 3); *Дзюбиha* (I, с. 45); *Дмитриха* (Реєстр, арк. 2); *Іваниха* (Метрика, I, с. 5, 9, 27, 29, 31, 32, 38, 39, 40, 49, 53, 66; II, с. 13; III, с. 3; Реєстр, арк. 3); *Івасиха* (I, с. 19, 21); *Ігнатиха* (I, с. 53, 57, 60, 61; II, с. 10); *Ільчиха* (I, с. 37, 52);

Ковалиха (I, с. 11, 33, 38, 40, 46); Костиha (I, с. 3, 11, 16, 24); Криштофiха (I, с. 4); Михайлиха (I, с. 63; II, с. 5, 11, 13); Мiняйлиха (I, с. 7, 41); Москалиха (II, с. 8; Реєстр, арк. 2); Олексиха (Метрика, I, с. 17, 52, 58); Павлиха (I, с. 5, 28); Петриха (I, с. 38, 62, 70, 71; III, с. 13; Реєстр, арк. 2); Плончиха (Метрика, I, с. 1); Романиха (II, с. 6); Русинчиха (I, с. 38); Семениха (I, с. 29, 35; III, с. 10); Стефаниха (I, с. 7, 31, 51, 56; II, с. 3, 7, 11); Теодориха (I, с. 33, 63, 67; II, с. 10); Тимошиха (I, с. 21; II, с. 8); Тимчиха (I, с. 38, 40); Ткачиха (I, с. 18, 39, 57); Федиха (I, с. 32); Шепетиха (III, с. 13); Юриха (I, с. 41, 44); Юрчиха (I, с. 3, 10); Яковиха (I, с. 60; III, с. 14); Яциха (III, с. 7);

б) утворення на -учка (-ючка): Белечучка (Метрика, I, с. 48, 50, 56); Білейчучка (II, с. 7); Гавришчучка (I, с. 34, 51, 52, 57, 58, 61; II, 8, 11); Гриджучка (II, с. 13); Данилючка (Реєстр, арк. 2); Кравчучка (Метрика, I, с. 47, 52); Кривонишчучка (I, с. 52); Максимчучка (II, с. 2); Паращчучка (I, с. 34, 39, 47, 49, 55; II, с. 5, 6); Плонччучка (II, с. 13); Томчучка (I, с. 25); Чопенчучка (I, с. 66); Яремчучка (I, с. 31, 35, 62, 68); Абрамючка (I, с. 33); Бабинючка (I, с. 27, 47, 49, 56, 61, 62, 64, 68; II, с. 10, 14); Бенючка (III, с. 1); Везерканючка (I, с. 36, 63); Гаврилючка (I, с. 37, 38; III, с. 3); Гандзючка (I, с. 55); Гарасимючка (I, с. 37, 46, 52); Гринючка (II, с. 7); Ігнатючка (I, с. 68); Лободючка (I, с. 27, 65, 66); Мiняйлiючка (I, с. 36, 50); Москалючка (II, с. 12); Опелючка (I, с. 60; III, с. 14); Павлючка (I, с. 55; II, с. 8); Пазючка (I, с. 11, 16, 21, 31, 36, 37, 39, 47, 51, 56, 60; II, с. 3; Реєстр, арк. 3); Перкатючка (Метрика, I, с. 66); Полючка (I, с. 48, 61, 63, 67); Соломонючка (I, с. 54);

в) утворення на -ова, -ого: Бабинюкова (Метрика, I, с. 43; II, с. 2); Воловодникова (I, с. 18); Гаврилова (II, с. 4); Греськова (I, с. 8); Ігнатова (I, с. 4); Кахнікевичова (III, с. 14); Кічакова (I, с. 2, 9, 31, 55; II, с. 12, 13; III, с. 3); Лехникова (I, с. 7, 12, 19, 21, 23, 34); Лучакова (I, с. 32); Мазєнкевичова (I, с. 45); Мариневичова (I, с. 40, 64); Назаркова (II, с. 1); Пазюкова (I, с. 16, 19); Піскозубова (I, с. 45, 56; II, с. 1, 8); Рушичова (I, с. 7); Сапоровичова (I, с. 67, 68); Стадніченкова (II, с. 13); Старкова (Реєстр, арк. 2); Стахова (Метрика, I, с. 69); Теодорова (I, с. 39); Ткачи́кова (I, с. 67); Філіповичова (I, с. 40, 54); Чопенкова (I, с. 6); Шимкова (I, с. 27, 34); Юркевичова (I, с. 58); Юрковичова (I, с. 33); Янгова (I, с. 2); Яцю́ва (I, с. 48); Берегового (I, с. 70); Білоскурського (III, с. 9, 10, 11); Возного (III, с. 3); Грущинського (I, с. 73); Зелінського (III, с. 15); Зозубякового (I, с. 56); Коренівського (II, с. 17); Костельного (I, с. 68); Леськового (I, с. 73); Мацькорового (I, с. 43); Москалишиного (I, с. 71); Пасічнянського (III, с. 11); Петришиного (I, с. 73); Плебанського (III, с. 10); Славінського (III, с. 11; Реєстр, арк. 2); Стронецького (Метрика, I, с. 19); Хринівського (I, с. 74); Яценного (I, с. 45, 65; II, с. 6);

г) утворення на -ська, -цька: Бачинська (Метрика, I, с. 71); Бейовська (I, с. 67; III, с. 4); Березовська (I, с. 45; III, с. 8); Білоскурська (I, с. 40, 41, 46, 50, 51, 56, 58, 62, 64, 69, 71, 74, 75; II, с. 7, 8, 9, 11, 13; III, с. 9, 10); Бірковська (I, с. 30); Будзяновська (I, с. 74); Венявська (I, с. 73); Вишневська (I, с. 1); Гошовська (I, с. 46); Грущинська (I, с. 22, 30, 54, 73); Голембйовська (I, с. 2, 8, 25, 36, 38); Гродзінська (I, с. 13, 21, 28, 45, 50); Добротовська (I, с. 42, 44, 49, 56, 71; II, 6, 16); Доманська (I, с. 54); Думанська (I, с. 21, 25, 44, 50, 51, 75; II, с. 13; Реєстр, арк. 3); Жураковська (Метрика, I, с. 74); Зелінська (I, с. 56, 73; III, с. 15); Калітинська (I, с. 13); Калуська (I, с. 3, 9); Камєнська

## II. ІСТОРІЯ ЦЕРКОВНОГО ЖИТТЯ XVII – ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ

(I, с. 59); *Кахничевська* (I, с. 59, 63); *Кинашовська* (I, с. 13, 30); *Клебанська* (I, с. 3); *Ключівська* (I, с. 35, 38); *Коженєвська* (*Корженєвська*) (I, с. 58, 64); *Матковська* (I, с. 47, 50, 51, 64, 65); *Мушинська* (I, с. 49); *Нарольська* (I, с. 59); *Новогредельська* (I, с. 3); *Остапковська* (I, с. 40; II, с. 14); *Пасічнянська* (I, с. 41, 49; III, с. 11); *Паславська* (I, с. 13); *Патковська* (I, с. 51, 75); *Петровська* (I, с. 2, 9); *Плебанська* (I, с. 52; II, с. 5, 7); *Рогачевська* (II, с. 14); *Свіцорська* (I, с. 57); *Сікорська* (III, с. 4, 9); *Славінська* (I, с. 24, 56, 61, 72; II, с. 5, 11, 12); *Спаська* (I, с. 39); *Станішевська* (I, с. 59; III, с. 13); *Томашевська* (II, с. 12); *Турянська* (I, с. 58); *Хартинська* (III, с. 11); *Хоцемирська* (I, с. 27; III, с. 2); *Хринівська* (I, с. 8, 11, 12, 14, 19, 20); *Чернятинська* (I, с. 7); *Яворська* (II, с. 16); *Балицька* (I, с. 25, 26, 30); *Білецька* (I, с. 27, 32); *Головецька* (I, с. 24); *Грабовецька* (I, с. 67); *Жеменька* (I, с. 58); *Залуцька* (I, с. 1, 2, 4, 5, 6, 9, 15, 29, 35, 37, 38, 39, 53, 60, 65, 71; II, с. 1, 2, 3, 11); *Запольницька* (I, с. 56); *Зіміцька* (I, с. 33); *Ільницька* (I, с. 35); *Кропивницька* (I, с. 24); *Кукрицька* (I, с. 12, 19, 20, 21, 22, 28, 29, 33, 34, 36, 54); *Лашовецька* (II, с. 3; III, с. 4); *Пригроцька* (I, с. 64); *Репецька* (I, с. 62); *Скорецька* (II, с. 11); *Стромецька* (I, с. 5, 10, 14, 18, 19, 25, 26, 30, 36, 44, 46, 47, 53, 60, 64, 68, 69; II, с. 13; III, с. 13); *Хрустіцька* (I, с. 43);

г) утворення на -івна: *Слюсарівна* (Метрика, I, с. 23, 29); *Філіповичівна* (I, с. 7);

д) утворення на -янка: *Гуцулянка* (Метрика, II, с. 6, 9); *Слободянка* (I, с. 57, 62; II, с. 10, 12).

У досліджуваних пам'ятках зафіксовані й мішані (антропонімічно-апелятивні) іменування тогочасних жінок:

а) іменування з елементом “жінка” (оригінальний запис *жона*, *супружниця*): *Анна жінка* Андрія прозваного коршівським (Метрика, I, с. 72); *Анна жінка* Миколи коваля (I, с. 75); *Анна жінка* Михайла винника (I, с. 69); *Євдокія жінка* Івана мельника коломийського (I, с. 72); *Ігнатючка жінка* Дмитрусева (I, с. 68); *Марія жінка* брата Марка Джигнюка (I, с. 69); *Марія жінка* Івана (II, с. 16); *Марія Івана паламаря жінка* (I, с. 51); *Мацькорового Антося жінка* (I, с. 43); *Олійника Івана жінка* (I, с. 72); *Стефана мельника з Воскресинець жінка* (I, с. 43); *Ткач Агафія жінка* Івана брата Григорія (I, с. 70); *Юркевича Андрія жінка* (I, с. 39); *Христина жінка* Василя Захаревича (Реєстр, арк. 2);

б) іменування з елементом “донька” (оригінальний запис *цорка*): *Агафія донька* Шимка винника (Метрика, I, с. 69); *Анастасія донька* Венгринки вдови (II, с. 10); *Анастасія донька* Дмитрихи вдови (I, с. 48); *Анна донька* Івана теслі п'ядицького (II, с. 7); *Анна донька* Андрія Фардишика (Реєстр, арк. 1); *дівця Ксенія донька* Старкова (Реєстр, арк. 2); *Думанська Катерина донька* вдови Думанської (Метрика, I, с. 44); *Марія донька* Григорія (II, с. 16); *Марія донька* Дмитрихи вдови (II, с. 7); *Марія донька* Полянки вдови (II, с. 7); *Параскевія донька* Андрея на Косцьолку (II, с. 16); *Параскевія донька* Григорія пароха коломийського храму Благовіщення (I, с. 76); *Параскевія донька* Мартина поповича чорнопотоцького (II, с. 9); *Параскевія донька* Якова сницаря коломийського (II, с. 8); *Пелагія донька* пароха ценявського (I, с. 72); *Рушичова донька* Марися (I, с. 7); *Слободяна Юрка донька* вдова (II, с. 10); *Тетяна донька* Москалихи вдови (II, с. 8); *Тетяна донька* Пазючки вдови (II, с. 10);

в) іменування з елементом “вдова”: Анна *вдова* (Метрика, II, с. 11); Анна Петриха *вдова* (III, с. 13); Бойко Марія *господиня замку коломийського вдова* (I, с. 73); Венгринка *вдова* (II, с. 10); Гавришиха *вдова* (I, с. 51; II, с. 6, 7); Гальчук Марія *вдова* (II, с. 17); Данилючка Марія Дмитриха *вдова* (Реєстр, арк. 2); Думанська Анастасія *вдова* (Реєстр, арк. 3); Євдокія *вдова* (Метрика, III, с. 9); Кічакова Іваниха *вдова* (II, с. 13); Марія Бабенюкова *вдова* (II, с. 2); Марія *вдова* Мартина (III, с. 15); Марія *вдова* (II, с. 4); Марія Григориха *вдова* (II, с. 7); комірниця Миколаїха *вдова* (Реєстр, арк. 2); Москаліха *вдова* (Метрика, II, с. 8); Пазючка *вдова* (II, с. 10); Параскевія *вдова* (I, с. 48); Пелагія *вдова* (III, с. 11); Петриха *вдова* (Реєстр, арк. 2); Слободяна Юрка донька *вдова* (Метрика, II, с. 10); Стронецька Євдокія *вдова* (Реєстр, арк. 3); Теодосія *вдова* (Метрика, II, с. 4); Тимошиха *вдова* з Вербіжа Верхнього (II, с. 8); Февронія *вдова* (Реєстр, арк. 2);

г) іменування з елементами, які вказують на соціальний стан та заняття (найперше належність до свого чоловіка-священника): Агафія *госпожа* ключовська (Метрика, I, с. 16); Григорія пароха сопівського *їмость* (I, с. 41); Марія *госпожа* княздвірська (II, с. 6); Філіповича Миколая *госпожа* (Філіповича Миколая *їмость*) (I, с. 41, 43); Бойко Марія *господиня замку коломийського вдова* (I, с. 73); Венявська Марія *шляхтянка* (I, с. 73).

Слід зауважити, що лише у “Реєстрі”, з безпосередньою вказівкою на етнічну належність (“поляк”, “полька”, “чоловік був поляк”), зафіксовані прізвища голів родинних домогосподарств конфесійно мішаних родин парафії: *Баранік*, *Візирканюк*, *Гальчук*, *Думанська*, *Квятковський*, *Лехник*, *Мушинський*, *Піскозуб*, *Станішевський* (НМЛ, Ркл-1867, арк. 1-3). Хоча, як зауважує О. Заяць з приводу етимології і “звучання” імені і, додаймо, прізвищ, такий підхід “не завжди точно відтворює етнічну приналежність міщанина. [...] похибка завжди зміщується в бік правлячої етно-конфесійної групи, а точніше в бік тої мови, якої вів записи писар” (Книга війтівського та расцького урядів міста Коломиї, 2023, с. 59). Почасти у цьому контексті про “незвичну” (за висловом О. Заяця) антропонімію свідчили тогочасні й родинні зв’язки коломийців (Див.: Книга війтівського та расцького урядів міста Коломиї, 2023, с. 59–60; Міська книга Коломиї, с. 127–150). Доказом цього можуть бути “паралельні” згадування окремих прізвищ парафіян церкви Св. Архистратига Михаїла у “Метриці”, однак із специфікою написання деяких прізвищ: *Баранік*, *Везерканюк* (МІК, Р-1420, I, с. 71, 73; I, с. 5, 6, 35, 41, 45, 50, 58, 62, 63, 66; II, с. 4), хоча, вочевидь, йшлося про ті ж самі коломийські родини. Вочевидь у такій студії варто взяти за основу міркування І. Єфименко, що не завжди можливо визначити національність носія антропоніма, виходячи з походження антропооснови, адже специфіка прізвищевих назв полягала у тому, що українці могли мати прізвищеві назви, основи яких сягали інших мов, і навпаки – неукраїнці мали генетично українські прізвищеві назви (Єфименко, 2003, с. 5).

Підсумовуючи, зауважмо, що основну масу антропонімії найменувань чоловіків і жінок у проаналізованих записах “Метрики” і “Реєстру” становили двочленні конструкції, в яких стрижневим компонентом, як і у подібних українських прізвищевих назвах, обов’язково виступає особове (зазвичай христ-

## II. ІСТОРІЯ ЦЕРКОВНОГО ЖИТТЯ XVII – ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ

янське) ім'я. Додатковий компонент міг бути виражений патронімом/матронімом, індивідуальним прізвищем, особовим іменем або відтопонімним означенням. Однак цей факт має свої особливості. На думку сучасних дослідників, такі додаткові назви наймення часто виконують функцію сімейної, іноді – родової назви. Вчена зауважує: “в деяких випадках важко сказати, коли маємо справу з індивідуальним прізвищем, патронімом, особовим іменем, а коли з прізвищевою назвою. [...] Тільки простеживши родинні зв'язки окремої сім'ї в різних документах протягом певного періоду, можна твердити, що даний антропонім виконує функцію прізвищевої назви” (Єфименко, 2003, с. 18–19). Українські прізвищеві назви, носії яких зафіксовані у досліджуваних джерелах більшою мірою доводять тезу вчених, що “метрикальні книги і порівняння списків населення одного села або міста показують, що в більшості випадків патро- і матронімічні особові назви та назви осіб за професією – це ще не спадкові назви, закріплені за родом, а прямі назви по батькові чи матері, або апелюючи, що вказують на професію (заняття) конкретної особи; відтопонімні назви часто вказують на місце походження чи проживання особи” (Худаш, 1977, с. 97).

У будь-якому випадку промовистим залишається Франкове спостереження, яке й нині залишається дороговказом для дослідників: “Порівнюючи ті новочасні прозвища, законсервовані в метриках і різнорідних урядових реєстрах, [...] можемо завважити деякі інтересні явища. Поперед усього нема сумніву, що маса прозвищ [...] живе й досі” (Франко, 1982, с. 395). У цьому сенсі – списки містян-виборців (за різних політичних режимів), а також такий вид інформаційного джерела як телефонний довідник (особливо у другій половині XX ст.), стануть у пригоді для подальших порівняльних студій над коломийською антропонімією XVIII–XX ст., її історико-генеалогічним і етнодемографічним потенціалом.

1. Гумецька, Л. Л. (1958). *Нарис словотворчої системи української актової мови XIV–XV ст.* Київ: Видавництво Академії наук Української РСР.

2. Єфименко, І. В. (2003). *Українські прізвищеві назви XVI ст.* Київ: Інститут української мови НАН України.

3. *Жерела до історії України-Руси.* (1895). Видає Комісія Археографічна Наукового Товариства імені Шевченка. Т. I (Описи королівщин XVI віку, видані під редакцією Михайла Грушевського. Т. I: Люстрації земель Галицької й Перемиської). Львів: Накладом Наукового Товариства ім. Шевченка.

4. Книга війтівського та раєцького урядів міста Коломиї. 1739–1769 [рр.]. (2023). Книга перша / вступ. сл. Ю. Романюк; вступ. ст., пер., упор. О. Заяць. Коломия: Вік.

5. Книга хрещень, вінчань і похоронів церкви святого Архистратига Михайла в Коломиї 1730–1776 рр. *Музей історії міста Коломиї*, відділ фондів. Інв. № Р-1420.

6. Купчинський, О. А. (1981). *Найдавніші слов'янські топоніми України як джерело історико-географічних досліджень (Географічні назви на -ичі)*. Київ: Наукова думка.

7. Миська книга Коломиї 1765–1780 [рр.]. (2024). Книга друга / передм. Ю. Романюк, вступ. ст., пер., упор. О. Заяць. Коломия: Вік.

8. Монолатій, І. (2008). Прізвища коломийців-українців XVIII ст. *Коломия й Коломиїщина. Збірник споминів і статей про недавнє минуле*, Т. II, 31–34. Філядельфія – Коломия: Видання комітету коломиян.

9. Монолатій, І. (2024). “Метрика міста Коломиї” XVIII століття – найдавніша зі збережених метричних книг українських греко-католицьких церков Коломиї. *Архіви України*, 3(340), 33–59.
10. Редько, Ю. К. (1966). *Сучасні українські прізвища*. Київ: Наукова думка.
11. Реєстр парафіян греко-католицького обряду храму архистратига Михаїла м. Коломиї. 1767 р. *Національний музей імені Андрея Шептицького у Львові*, відділ рукописної та стародрукованої книги. Ркл-1867.
12. Сенів, М. І. (1980). Основні способи і засоби ідентифікації жінки в писемних пам’ятках української мови XIV–XVIII ст. *З історії української лексикології*, 160–200. Київ: Наукова думка.
13. Сімович, В. (1929). *Українські йменники чоловічого роду на -о в історичному розвитку й освітленні*. Прага: [З “Наукового Збірника Укр. Висок. Педаг. Інст. Ім. Михайла Драгоманова” Т. I].
14. Сковчиляс, І. (2010). Писемні джерела з історії Галицької (Львівської) єпархії XII–XVIII століть. *Український археографічний щорічник. Нова Серія* 15, 7–39.
15. Фаріон, І. (2001). *Українські прізвищеві назви Прикарпатської Львівщини XVIII – початку XIX ст. (з етимологічним словником)*. Львів: Літопис.
16. Франко, І. (1982). Причинки до української ономастики. *Іван Франко. Зібрання творів у п’ятдесяти томах*. Т. 36: Літературно-критичні праці (1905–1906). Київ: Наукова думка, 391–426.
17. Худаш, М. Л. (1977). *З історії української антропонімії*. Київ: Наукова думка.
18. Inwentarz starostwa Kołomyjskiego. 1582. *Archiwum Głowne Akt Dawnych*. Zespół 7.4 (Archiwum Skarbu Koronnego LVI – Inwentarze Starostw, 1495–1795), Sygnatura 79.
19. Bałaban, M. (1909). Spis Żydów i Karaitów Ziemi Halickiej i powiatów Trembowelskiego i Kołomyjskiego w roku 1765. *Archiwum Komisji Historycznej Akademii Umiejętności w Krakowie*. T. XI, 11–31. Kraków.
20. *Dyplomatyka staropolska* / pod redakcją Tomasza Jurka. (2015). Warszawa: Wydawnictwo DiG; Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk.
21. *Littera scripta manet – zbiory rękopiśmienne w zasobach bibliotek, archiwów i muzeów* / pod redakcją Ewy Danowskiej i Agnieszki Fludy-Krokos. (2022). Kraków: Polska Akademia Umiejętności.
22. *Na styku kultur i narodów. Galicyjskie miasta i miasteczka w józefińskim katastrze gruntowym*. (2020). T. XXXVIII: Kołomyja, Kosów i Kuty / Opracował Łukasz Jewuła. Kraków: Towarzystwo Wydawnicze “Historia Iagellonica”.
23. Парафіане коломийські обряду римо-католицького з року 1786. (1891). *Коломийська книга пам’яткова ку uczczeniu setnej rocznicy ogłoszenia konstytucji polskiej z dnia Trzeciego Maja r. 1791*, 295–300 [Коломийя]; Львів.
24. Szulowska, W. (1992). *Imiennictwo dawnej ziemi Halickiej i Lwowskiej*. Warszawa: Instytut słowianoznawstwa; Polska Akademia nauk.
25. Wolnicz-Pawłowska, E. (1978). *Osiemnastowieczne imiennictwo ukraińskie w dawnym województwie Ruskim*. Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk: Zakład Narodowy imienia Ossolińskich; Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk.

### References

1. Humetska, L. L. (1958). *Narys slovtovorchoi systemy ukrainskoi aktovoi movy XIV–XV st.*. Kyiv: Vydavnytstvo Akademii nauk Ukrainkoi RSR, (in Ukrainian).
2. Yefymenko, I. V. (2003). *Ukrainski prizvyshchevi nazvy XVI st.*. Kyiv: Instytut ukrainskoi movy NAN Ukrainy (in Ukrainian).
3. *Zherela do istoriyi Ukrainy-Rusy.* (1895). Vydaie Komisyya Arkheografichna Naukovoho Tovarystva imeny Shevchenka. T. I (Opysy korolivshchyn XVI viku, vydani pid redaktsyieiu Mykhaila Hrushevskoho. T. I: Liustratsyi zemel Halytskoi y Peremyskoi). Lviv: Nakladom Naukovoho Tovarystva im. Shevchenka (in Ukrainian).
4. Knyha viitivskoho ta raietskoho uriadiv mista Kolomyi. 1739–1769 [rr.]. (2023). Knyha persha / vstup. sl. Yu. Romaniuk; vstup. st., per., upor. O. Zaiats. Kolomyia: Vik. (in Ukrainian, in Polish).
5. Knyha khreshchen, vinchan i pokhoroniv tserkvy sviatoho Arkhystratyha Mykhaila v Kolomyi 1730–1776 rr. *Muzei istorii mista Kolomyi*, viddil fondiv. Inv. № R-1420 (in Ukrainian, in Polish, in Latin).
6. Kupchynskiy, O. A. (1981). *Naidavnishni slovianski toponimy Ukrainy yak dzherelo istoryko-heohrafichnykh doslidzhen (Heohrafichni nazvy na -ychi)*. Kyiv: Naukova dumka (in Ukrainian).
7. Miska knyha Kolomyi 1765–1780 [rr.]. (2024). Knyha druha / peredm. Yu. Romaniuk, vstup. st., per., upor. O. Zaiats. Kolomyia: Vik (in Ukrainian, in Polish).
8. Monolatii, I. (2008). Prizvyshcha kolomyitsiv-ukraintsiv XVIII st.. *Kolomyia y Kolomyishchyna. Zbirnyk spomyniv i statei pro nedavnie mynule*. T. II, 31–34. Filiadelfiia – Kolomyia: Vydannia komitetu kolomyian (in Ukrainian).
9. Monolatii, I. (2024). “Metryka mista Kolomyi” XVIII stolittia – naidavnisha zi zberezhenykh metrychnykh knyh ukrainskykh hreko-katolytskykh tserkov Kolomyi. *Arkhivy Ukrainy*, 3(340), 33–59 (in Ukrainian).
10. Redko, Yu. K. (1966). *Suchasni ukrainski prizvyshcha*. Kyiv: Naukova dumka (in Ukrainian).
11. Reiestr parafian hreko-katolytskoho obriadu khramu arkhystratyha Mykhaila m. Kolomyi. 1767 r.. *Natsionalnyi muzei imeni Andreia Sheptytskoho u Lvovi*, viddil rukopysnoi ta starodrukovanoi knyhy. Rkl-1867, 3 ark. (in Ukrainian, in Polish).
12. Seniv, M. I. (1980). Osnovni sposoby i zasoby identyfikatsii zhinky v pysemnykh pamiatkakh ukrainskoi movy XIV–XVIII st.. *Z istorii ukrainskoi leksykologii*, 160–200. Kyiv: Naukova dumka (in Ukrainian).
13. Simovych, V. (1929). *Ukrainski ymennyky cholovichoho rodu na -o v istorychnomu rozvytku y osvittleni*. Praha: [Z “Naukovoho Zbirnyka Ukr. Vysok. Pedag. Inst. Im. Mykhaila Drahomanova” T. 1] (in Ukrainian).
14. Skochylas, I. (2010). Pysemni dzherela z istorii Halytskoi (Lvivskoi) yeparkhii XII–XVIII stolit. *Ukrainskyi arkheohrafichnyi shchorichnyk. Nova Seriia* 15, 7–39 (in Ukrainian).
15. Farion, I. (2001). *Ukrainski prizvyshchevi nazvy Prykarpatskoi Lvivshchyny XVIII – pochatku XIX st. (z etymolohichnym slovnykom)*. Lviv: Litopys (in Ukrainian).
16. Franko, I. (1982). Prychynky do ukrainskoi onomastyky. *Ivan Franko. Zibrannia tvoriv u piatdesiaty tomakh*. T. 36: Literaturno-krytychni pratsi (1905–1906), 391–426. Kyiv: Naukova dumka (in Ukrainian).
17. Khudash, M. L. (1977). *Z istorii ukrainskoi antroponimii*. Kyiv: Naukova dumka (in Ukrainian).

18. Inwentarz starostwa Kołomyjskiego. 1582. *Archiwum Głowne Akt Dawnych*. Zesp. 7.4 (Archiwum Skarbu Koronnego LVI – Inwentarze Starostw, 1495–1795), Sygn. 79, 125 Kart. (in Polish, in Latin).

19. Bałaban, M. (1909). Spis Żydów i Karaitów Ziemi Halickiej i powiatów Trembowelskiego i Kołomyjskiego w roku 1765. *Archiwum Komisji Historycznej Akademii Umiejętności w Krakowie*. T. XI, 11–31. Kraków (in Polish).

20. *Dyplomatyka staropolska* / pod redakcją Tomasza Jurka. (2015). Warszawa: Wydawnictwo DiG; Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk (in Polish).

21. *Littera scripta manet – zbiory rękopiśmienne w zasobach bibliotek, archiwów i muzeów* / pod redakcją Ewy Danowskiej i Agnieszki Fludy-Krokos. (2022). Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 530 (in Polish, in English).

22. *Na styku kultur i narodów. Galicyjskie miasta i miasteczka w józefińskim katastrze gruntowym*. (2020). T. XXXVIII: Kołomyja, Kosów i Kuty / Opracował Łukasz Jewuła. Kraków: Towarzystwo Wydawnicze “Historia Iagellonica” (in Polish).

23. Parafianie kołomyjscy obrządku rzymsko-katolickiego z roku 1786. (1891). *Kołomyjska księga pamiątkowa ku uczczeniu setnej rocznicy ogłoszenia konstytucji polskiej z dnia Trzeciego Maja r. 1791*, 295–300. [Kołomyja]; Lwów (in Polish).

24. Szulowska, W. (1992). *Imiennictwo dawnej ziemi Halickiej i Lwowskiej*. Warszawa: Instytut słowianoznawstwa; Polska Akademia nauk (in Polish)

25. Wolnicz-Pawłowska, E. (1978). *Osiemnastowieczne imiennictwo ukraińskie w dawnym województwie Ruskim*. Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk: Zakład Narodowy imienia Ossolińskich; Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk (in Polish).